

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 260/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. D. R., B., zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 315/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. D. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2013 doručená sťažnosť JUDr. D. R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 315/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«(...) Sťažovateľ JUDr. D. R.(...) podal dňa 07. 12. 2009 na Okresnom súde Bratislava I návrh na začatie konania o ochranu osobnosti smerujúci proti JUDr. D. L.(...) (ďalej aj ako „odporca“). Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 26C/315/2009.

Sťažovateľ je advokátom zapísaným v zozname advokátov vedených Slovenskou advokátskou komorou, ktorý zastupoval pred Ústavným súdom Slovenskej republiky skupinu poslancov Národnej rady SR v konaní o súlade zákona č. 458/2003 Z. z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o súlade ustanovení niektorých ďalších právnych predpisov s Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s Dohovorom OSN proti korupcii.

Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní o súlade právnych predpisov rozhodol dňa 20. 05. 2009 nálezom PL. ÚS 17/08-238, v nadväznosti na čo sa toho istého dňa sťažovateľ a odporca zúčastnili diskusnej relácie(...) na tému „Špeciálny súd je protiústavný“, ktorá v zmysle poskytnutých informácií od vysielateľa mala byť vedená na odbornej úrovni so zameraním na dopad prijatého nálezového rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky na Slovenský právny poriadok. Napriek garantovanej odbornosti diskusie, odporca od začiatku televíznej relácie zmenil svojim správaním charakter relácie, keď sa počas celej doby jej trvania snažil naznačovať možný priamy kontakt a ovplyvňovanie sudcu spravodajcu zo strany sťažovateľa. Odporca počas televízneho prenosu v spojení s osobou sťažovateľa používal slová ako „mafiaňske praktiky“, „strata čestnosti advokáta“ a „ovplyvňovanie a podplácanie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky“. Odporca sa voči sťažovateľovi správal po celý čas defenzívne, kedy mimo iného k téme podplatiteľnosti sudcov uviedol, že súdne konania vedené v predmetných právnych veciach budú z dôvodu podania návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov zmarené.

Vzhľadom na skutočnosť, že správanie odporcu znamenalo pre sťažovateľa zrejmy zásah do jeho práv, najmä ohrozenie a porušenie práva sťažovateľa na česť a dôstojnosť, v záujme ochrany, pristúpil sťažovateľ k podaniu návrhu na začatie konania o ochranu osobnosti.

Sťažovateľ nie je verejne činnou osobou a je namieste vysloviť názor, že nie je z tohto titulu povinný strpieť akýkoľvek zásah do súkromia odporujúci všeobecne záväzným právnym predpisom. Vyjadrenia odporcu v televíznej relácii mali negatívny dopad na osobu sťažovateľa a predstavovali prvý impulz k rýchlo sa rozvíjajúcej vlne verejne prezentovaných informácií, respektíve dezinformácií, ktoré znevažovali sťažovateľa v očiach verejnosti, a to nie len ako človeka, ale i profesijne ako advokáta. Je nepochybné, že odporca svojimi vyjadreniami hrubo zasiahol do práva sťažovateľa na ochranu osobnosti, jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti tak ako sú garantované Ústavou Slovenskej republiky, čím zapríčinil zníženie vážnosti osoby sťažovateľa v očiach verejnosti a klientov, ktorým poskytuje právne služby a právne poradenstvo. (...)

Predmetom práva na ochranu cti a dôstojnosti(...) je česť občana v jeho rozmanitých spoločenských vzťahoch jednak vo vzťahu k spoločnosti a jednak vo vzťahu k ostatným spoluobčanom. Podľa stanoviska súdnej praxe predmetom ochrany občana je aj jeho česť v odborných kruhoch, v ktorých je známy svojou odbornou prácou a činnosťou. K neoprávnenému zásahu v konkrétnom prípade došlo prostredníctvom televízneho vysielania v rámci relácie s vysokou publicitou a výroky, ktoré v relácii odzneli boli neskôr prevzaté i inými médiami. Česť a dôstojnosť človeka sú považované za významné hodnoty každej fyzickej osoby, nakoľko sú prejavom úcty a vážnosti, ktorú fyzická osoba požíva v spoločnosti. Odporcove vyjadrenia znamenali pre sťažovateľa vážne následky tak v oblasti spoločenskej, súkromnej, ako aj profesijnej. (...)

Je základnou zásadou súdneho konania, aby súd postupoval vo veci tak, aby poskytol účastníkom konania adekvátnu ochranu práv, teda ochranu účinnú a rýchlu, a je základným právom účastníka konania, aby jeho vec bola prejednaná na nezávislom a nestrannom súde v súlade so zásadou hospodárnosti konania pri zachovaní práva na súdnu ochranu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky. Napriek uvedenej skutočnosti, ale predovšetkým faktu, že účinná ochrana osobnosti, cti a ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby si vyžaduje prijatie meritórneho rozhodnutia v čo najkratšom možnom čase, konajúci súd v predmetnej právnej veci vytýčil termín pojednávania až na deň 07. 11. 2012, teda po uplynutí takmer troch (3) rokov od podania návrhu na začatie konania.

Sťažovateľ sa odôvodnene domnieva, že takýmto postupom súdu boli porušené jeho základné práva na súdnu ochranu a prejednanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle

Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o základných právach a ľudských slobodách. V dôsledku protiprávneho konania súdu, respektíve jeho nečinnosti, bol sťažovateľ nútený vziať návrh na začatie konania späť, a to predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že i v prípade, ak by konajúci súd rozhodol na prvom pojednávaní vo veci samej, ochrana poskytnutá takýmto meritórnym rozhodnutím súdu vyneseným po uplynutí troch (3) rokov odo dňa kedy boli porušené osobnostné práva sťažovateľa, by nebola efektívna. Konanie o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky a následný vývoj situácie, kedy odporca hrubo zasiahol do osobnosti sťažovateľa boli po dlhý čas odo dňa prijatia rozhodnutia Ústavným súdom Slovenskej republiky dňa 20. 05. 2009 ostro medializované. Sťažovateľ bol v dôsledku nepravdivých výrokov odporcu hraničiacich krivému obviňovaniu neustále pod drobnohľadom médií a bol podrobovaný opakovanej kritike a osočovaniu.

Ako bolo vyššie uvedené, sťažovateľ vykonáva činnosť advokáta, kedy poskytuje fyzickým a právnickým osobám právne služby a poradenstvo a chráni ich práva a právom chránené záujmy. Je nežiaduce, aby advokát bol v takomto postavení v neúnosnej miere medializovaný a jeho osoba v rozpore so zákonom bez akýchkoľvek relevantných dôkazov, výlučne na podklade konšpiračných teórií, spájaná s mafiánskymi praktikami a ovplyvňovaním sudcov.

Sťažovateľ v konaní o súlade právnych predpisov poskytol právnu pomoc 46 poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, kedy bolo preukázané, že spôsob akým bol konštituovaný špeciálny súd bol nesprávny a v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Sťažovateľ v predmetnom konaní chránil a obhajoval nie len práva skupiny poslancov, ale práva širokej verejnosti, štátnych občanov Slovenskej republiky. Napriek uvedenému bol v dôsledku protiprávneho konania odporcu znevážený v očiach verejnosti. Dnes, viac ako tri (3) roky odo dňa konania predmetnej televíznej relácie, kedy záujem médií a širokej verejnosti o osobu sťažovateľa utíchol, sťažovateľ sa domnieva, že nie je žiaduce, aby bola táto téma opätovne „otvorená“. V nadväznosti na túto skutočnosť, v dôsledku, že Okresný súd Bratislava I neposkytol sťažovateľovi dostatočnú, účinnú a rýchlu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov, sťažovateľ pristúpil k späťvzatiu návrhu na začatie konania.

Hoci konajúci súd v predmetnej právnej veci rozhodol o zastavení konania, sťažovateľ sa z dôvodu existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa odvolal voči

uzneseníu o zastavení konania v časti o náhrade trov konania. Sťažovateľ má za preukázané, že nie sú splnené podmienky na to, aby bol zaviazaný na náhradu trov súdneho konania, kedy návrh na začatie konania bol podaný odôvodnene, ako bolo preukázané vyššie, a sťažovateľ bol nútený vziať tento späť nie z dôvodov na jeho strane, a ani z dôvodu na strane odporcu, ale z dôvodu, že Okresný súd Bratislava I nepostupoval v konaní v súlade so zásadou hospodárnosti konania, bez zbytočných prieťahov, čoho dôsledkom bol sťažovateľ nútený objektívne posúdiť vývoj situácie. (...)

S poukazom na základné zásady a princípy právneho štátu, účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, a to nie len samotným prerokovaním veci na súde, ale prijatím meritórneho rozhodnutia. Sťažovateľ sa ako bolo vyššie uvedené nachádzal v nepriaznivej situácii spojenej so stavom právnej neistoty takmer tri (3) roky, kedy konajúci súd v predmetnej právnej veci nepostupoval v súlade s vyššie definovanými zásadami, práve naopak, v dôsledku pochybenia súdu bola ochrana práv sťažovateľa zmarená. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky môže dôjsť v prípade, ak postup všeobecného súdu v dôsledku zbytočných prieťahov vedie v konečnom dôsledku k zmareniu možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ktorých ochrany sa domáha (III. ÚS 49/04).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, všeobecný súd je povinný organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie, pričom konajúci súd zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu zákon na tento účel zveruje (II. ÚS 43/02). Na základe vyššie uvedených skutkových okolností je zrejmé, že v konaní došlo zo strany Okresného súdu Bratislava I k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré môžu byť s poukazom na ustálenú súdnu prax a rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky naplnené až prijatím

meritórneho rozhodnutia a nadobudnutím jeho právoplatnosti a vykonateľnosti (II. ÚS 26/95, II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03),

Sťažovateľ predovšetkým upozorňuje na charakter osobnostných práv, ktorých ochrany sa domáhal na nezávislom a nestrannom orgáne súdnej moci. Povaha veci (konanie o povinnosti uverejniť opravu nepravdivých údajov v hromadnom informačnom prostriedku) si vyžaduje pozornosť z hľadiska osobitnej rýchlosti konania, pretože sa priamo týka osobného statusu sťažovateľa (II. ÚS 152/02).

Ústavný súd Slovenskej republiky ustálil, že v konaní proti namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov posudzuje v zásade tri (3) základné kritériá, a to povahu veci, správanie sa sťažovateľa v konaní a postup súdu.

Je zrejmé, že sťažovateľ poskytol súdu všetku súčinnosť a svojim správaním nemal akýkoľvek vplyv na jeho rozhodovaciu činnosť a vedenie konania a spôsobené zbytočné prieťahy v konaní preto nemožno pričítať na jeho ťarchu. Ako bolo uvedené, je splnená i podmienka týkajúca sa povahy veci, kedy právo človeka na česť a dôstojnosť sú kladené na najvyššiu úroveň vyžadujúc si osobitnú rýchlosť konania. Naproti tomu je nepochybné, že konajúci súd sa dopustil zbytočných prieťahov v konaní keď odo dňa podania návrhu na začatie konania do vytyčenia prvého termínu pojednávania v merite veci uplynulo 35 mesiacov, čím porušil základné práva sťažovateľa garantované Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V štádiu konania od podania návrhu po nariadenie prvého pojednávania je úlohou súdu vo všeobecnosti preskúmať podmienky konania a pripraviť vec tak, aby mohla byť prejednaná na pojednávaní a spravidla na jedinom pojednávaní aj rozhodnutá (§ 114 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Súd v tomto štádiu konania vykonáva spravidla jednoduché a časovo nenáročné úkony (doručenie návrhu druhému účastníkovi, šetrenie splnenia podmienok konania a pod.). Len osobitne mimoriadne okolnosti môžu odôvodniť (ospravedlniť) trvanie úvodného štádia konania viac ako 45 mesiacov (I. ÚS 112/02).

Je zrejmé, že v predmetnom súdnom konaní nešlo o zložitú právnu vec a neexistoval osobitný dôvod, aby úvodné štádium konania trvalo takmer tri roky (3), čo v konečnom dôsledku zmarilo možnosť poskytnutia adekvátnej ochrany práv sťažovateľa. (...)

Je namieste sa domnievať, že v rámci rozhodovania súdu, sa Okresný súd Bratislava I dopustil procesných pochybení majúcich za následok vznik protiprávneho stavu a právnej neistoty sťažovateľa, kedy bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľovi vznikla v dôsledku správania odporcu nenapraviteľná ujma na právach a následným nekonaním súdu, ktorý im mal poskytnúť efektívnu ochranu i ďalšia ujma morálna, na jeho ústavou garantovaných právach, nakoľko sa sťažovateľ nemohol týchto v primeranej lehote domôcť na nezávislom a nestrannom orgáne.

Sťažovateľ žiada Ústavný súd SR rozhodnúť o povinnosti Okresného súdu Bratislava I uhradiť trovy konania sťažovateľa v konaní pred Ústavným súdom SR, a to za právne zastúpenie sťažovateľa advokátom, ktorý vo veci vykonal dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie sťažnosti) podľa ustanovenia § 11 ods. (3) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, spolu s režijným paušálom (§ 16 ods. 3) 2x 7,81 €. Celkom predstavujú trovy konania sumu 275,94 €, ktorú je porušovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa(...)

V nadväznosti na všetky vyššie uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol nálezom nasledovne

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 315/2009 porušil základné právo JUDr. D. R., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Sťažovateľovi JUDr. D. R. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 275,94 €, ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. L. V., v lehote do dvoch (2) mesiacov od doručenia tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 315/2009. Podľa zistenia ústavného súdu napadnuté konanie bolo 21. januára 2013 zastavené v dôsledku späťvzatia žalobného návrhu na ochranu osobnosti.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľa vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené späťvzatím. Podľa zistenia ústavného súdu bolo napadnuté konanie zastavené 21. januára 2013. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 13. februára 2013, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 18. februára 2013, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, ústavný súd odmietol jeho sťažnosť v predmetnej veci pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj

po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je sám advokát, a je aj kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na priet'ahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04, I. ÚS 532/2012) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2013